

**РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

**A R S
T R A N S L A T O R I C A**

ВИПУСК

II

РІВНЕ - 2018

A80 **Ars Translatorica** : зб. перекладів / Упорядники: Є.В. Михайлова, О.В. Константінова. – Рівне : РДГУ, 2018. – Вип. 2. – 162 с.

Ars Translatorica : The Collection of Translations / Compilers: Ye.V. Mykhailova, O.V. Konstantinova. – Rivne : RSUH, 2018. – Issue 2. – 162 p.

У збірник увійшли переклади англійських, німецьких, французьких, іспанських, італійських, португальських, грецьких, болгарських, словацьких, польських, білоруських, російських, турецьких та корейських творів українською мовою: художня проза, поезія, дитяча література. Збірник призначений для всіх, хто цікавиться проблемами перекладознавства.

The Collection includes Ukrainian translations of English, German, French, Spanish, Italian, Portuguese, Greek, Bulgarian, Slovak, Polish, Belarusian, Russian, Turkish and Korean fiction, poetry, children's literature. The Collection is intended for a wide circle of the theory and practice of translation admirers.

Редакційна колегія:

Головний редактор – **Деменчук О.В.**, д-р філол. наук, професор.

Відповідальні редактори – **Константінова О.В.**, канд. філол. наук, доцент.

Михайлова Є.В., канд. філол. наук, доцент.

Члени редакційної колегії:

Павлова О.І., канд. філол. наук, професор; **Аладько Д.О.**, канд. філол. наук, доцент; **Калініченко М.М.**, канд. філол. наук, доцент; **Кучма Т.В.**, канд. філол. наук, доцент; **Орел І.І.**, канд. філол. наук, доцент; **Павловська Л.О.**, канд. філол. наук, доцент; **Тарасюк Н.Ю.**, канд. філол. наук, доцент; **Чеберяк А.М.**, канд. філол. наук, доцент.

Рекомендовано до друку вченою радою

Рівненського державного гуманітарного університету

(*протокол № 8 від 27.09.2018 р.*)

ПЕРЕДМОВА

Збірник перекладів «ARS TRANSLATORICA» (Випуск 2) об'єднує переклади професійних перекладачів і аматорів, філологів, інженерів, журналістів, тлумачів із багаторічним стажем і студентів, які представили свої перші експерименти на перекладацькій ниві. У збірник увійшли переклади українською мовою з невеликих англійських, німецьких, французьких, іспанських, італійських, португальських, грецьких, болгарських, словацьких, польських, білоруських, російських, турецьких та корейських творів або уривків із них.

Основною метою видання є популяризація та розвиток україномовного перекладу, зокрема шляхом залучення до цієї справи початківців – студентів філологічних спеціальностей, які шукають свій шлях у професії і часто не мають змоги випробувати себе, потребують професійної підтримки і поради від досвідчених колег. Сподіваємося, що їхній дебют матиме гідне продовження, і молоде покоління тлумачів творчо і плідно працюватиме задля зближення української культури з культурами світу та задля розквіту і збагачення української мови.

Редколегія збірника

ПЕРЕКЛАДИ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Аладько Д.	ПЛАЧ ЗА РОГРИМАМИ	8
Газдун М.	ТАТОВІ КАПЕЛЮХИ	9
Гнатенко С.	БАЖАННЯ	11
Гульцьо Р.	ПРОЩАВАЙ	13
Демиденко О.	ЛЕГЕНДИ ПРО СЛАВЕТНИХ ЖІНОК	18
Дзьоба А.	ПРИТЧА ПРО ОЛІВЕЦЬ	41
Кравцова М.	ПАДІННЯ В ТЕМРЯВУ	43
Кравцова М.	РІДКІСНИЙ РЕВНИВЕЦЬ: ЗНІЯКОВІННЯ, ЗІЗНАННЯ ТА ЗЛОВЛЕНІ НА ЗНІМКАХ ЗАВОРУШКИ. ПЕРЕДБАЧЕННЯ ПРИЯТЕЛЬСТВА ВІД ФАТУМНОГО ФАНТАЗЕРА	45
Кришталюк Г.	ТАТІВ ДРАКОН	50
Науменко О.	БІДНІСТЬ ДЗЕРКАЛ	54
Науменко О.	ВОГОНЬ ТА КРИГА	55
Науменко О.	ДОБРОТА	56
Науменко О.	ДУШЕЮ Я ВДОМА...	58
Науменко О.	МИШЕНЯТА	59
Науменко О.	ПОВІЛЬНЕ ЗГАСАННЯ ТА ШВИДКИЙ РОЗПАЛ (УРИВОК)	59
Науменко О.	ПОЦІЛУНОК	63
Науменко О.	РОЗМАЛЬОВАНА ЗАВІСА (УРИВОК)	64
Науменко О.	САН АНТОНІО	68
Нечипорук В.	РІЗДВЯНІ ДЗВОНИ	69
Нечипорук В.	У НЕДІЛЮ ЗРАНКУ	71
Пушко І.	ЗНИКЛИЙ ПІЛОТ	73
Пушко І.	СПИСОК НАЙВІДОМШИХ СВІТУ ШАПОК	76
Пушко І.	ТАБІР НЕПОВЕРНЕННЯ	77

Токар Ю.	ЧЕРНИЦЯ	79
Умріхіна М.	УРОК ГЕОГРАФІЇ	83
Хохель Д.	«РАВЛИК», СПОВНЕНИЙ ПРИВИДІВ	85
Цуп О.	ФІЛОСОФІЯ ЛЮБОВІ	87
Яковчук В.	ГНІЗДО ДРОЗДА	88
ПЕРЕКЛАДИ З БІЛОРУСЬКОЇ МОВИ		
Яковчук В.	ВЕЧІРНІЙ СОНЕТ	89
ПЕРЕКЛАДИ З БОЛГАРСЬКОЇ МОВИ		
Яковчук В.	СОНЕТ	90
ПЕРЕКЛАДИ З ГРЕЦЬКОЇ МОВИ		
Гупало Х.	ХОРОШИЙ УЧЕНЬ	91
ПЕРЕКЛАДИ З ІСПАНСЬКОЇ МОВИ		
Яковчук В.	СТРАХ	93
ПЕРЕКЛАДИ З ІТАЛІЙСЬКОЇ МОВИ		
Яковчук В.	ЛІРИКА: 6	94
ПЕРЕКЛАДИ З КОРЕЙСЬКОЇ МОВИ		
Драбовська А.	БАТЬКІВЩИНА	95
Рижков А.	ВОНА ВПЕРШЕ... ПОЧАЛА ВІДЧУВАТИ	106
ПЕРЕКЛАДИ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ		
Гуцуляк Я.	ВИШНІ	108
Гуцуляк Я.	ДВОЄ ЧОЛОВІКІВ	110
Гуцуляк Я.	МАБУТЬ, У НЕЇ БУЛА РОЖЕВА СОРОЧКА	111
Дейнеко А.	МОЛИТВА	114
Дейнеко А.	ЧЕРЕЗ КРАЙ	115
Кошарнівська Л.	КОЛИ ЗАХОДИТЬ СОНЦЕ	116
Кошарнівська Л.	ХОТІВ ДЛЯ КОХАНОЇ КВІТІВ ЗІБРАТИ...	117
Мухіна А.	ГРАМПЛАТІВКА	119

Романюк В.	ФРАНЦИСК З АССІЗІ	121
Яковчук В.	ПЕРЕСТОРОГА	123

ПЕРЕКЛАДИ З ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ

Балабанова М.	ЛІТО МАЛЬОВАНЕ	124
Клочко Р.	МАДАМ	125
Смольницька О.	ВІЙНА	127
Смольницька О.	З МІФОЛОГІЇ	127
Смольницька О.	ПРО ТРОЯНДУ	128
Степанюк О.	МОЯ ВІРНА МОВО	132
Степанюк О.	ПІСЕНЬКА КІНЦЯ СВІТУ	134
Степанюк О.	РАПОРТ З МІСТА В ОБЛОЗІ	135
Степанюк О.	ТАК МАЛО	139
Степанюк О.	ЩО БУЛО ВЕЛИКИМ	140
Яковчук В.	ТАНЕЦЬ	141

ПЕРЕКЛАДИ З ПОРТУГАЛЬСЬКОЇ МОВИ

Яковчук В.	СОНЕТ 4	142
------------	---------	-----

ПЕРЕКЛАДИ З РОСІЙСЬКОЇ МОВИ

Яковчук В.	ЛАСТІВКИ	143
------------	----------	-----

ПЕРЕКЛАДИ З СЛОВАЦЬКОЇ МОВИ

Яковчук В.	КРИВАВІ СОНЕТИ: СОНЕТ 4	144
------------	-------------------------	-----

ПЕРЕКЛАДИ З ТУРЕЦЬКОЇ МОВИ

Михайлова А.	СИНІЙ ПТАХ	145
Михайлова Є.	ПЕРША СМЕРТЬ	149

ПЕРЕКЛАДИ З ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ

Прокопчук Н.	РОЗПАКУВАТИ ДИСК	154
Яковчук В.	ПЕЙЗАЖ	157

ВІДОМОСТІ ПРО ПЕРЕКЛАДАЧІВ		158
-----------------------------------	--	------------

Ömer Seyfettin

İLK CİNAYET

BEN, hep acı içinde yaşayan bir adamım! Bu sıkıntı adeta kendimi bildiğim anda başladı. Belki daha dört yaşında yoktum. O gün bugündür, yaptığım değil, sadece düşündüğüm kötülüklerin bile vicdanımda tutuşturduğu sonsuz cehennem sıkıntıları içinde kıvranıyorum. Beni üzen şeylerin hiçbirini unutmadım. Anılarım sanki yalnız hüznün için yapılmış.

Evet, acaba dört yaşında var mıydım? Ondan önce hiçbir şey bilmiyorum. Bilinç, başımıza yakmayan bir yıldırım gibi nasıl düşer? Tolstoy, daha dokuz aylık bir çocukken banyoya sokulduğunu hatırlıyor. İlk duygusu bir hoşlanma! Benimki müthiş bir sıkıntıyla başladı. Ben ilk kez kendimi Şirket vapurunda hatırlıyorum. Hâlâ gözümün önünde: Sanki dünyaya o anda doğmuşum, annemin kucağı... Annem, yanındaki çok sarı saçlı, genç bir hanımla gülüşerek konuşuyor, cigara içiyorlar. Annem sigarasını ince gümüş bir maşaya takmış. Ben bunu istiyorum.

– Al ama ağzına sürme! diyor.

Bana bu ince maşayı veriyor, sigarasını denize atıyor. Galiba yaz. Çok aydınlık, çok güneşli bir hava... Annem, konuşurken mavi tüylü bir yelpazeyi yavaş yavaş sallıyor. Ben kucağından kayıyorum. Beni kollarımdan tutarak yanına oturtuyor. Gümüş maşacığın halkasına parmağımı takıyor, annem görmeden ucunu ağzıma sokuyor, dişlerimle ısırıyorum. Konuştuğu sarı saçlı hanımın çarşafı mavi... Ben beyazlar giymişim. Başım açık. Saçlarım gür. Hem galiba dağılmış. Annem bunları düzeltirken başımı yukarıya kaldırıyorum. Güneşten kum kum parlayan tentenin kenarında el kadar bir gölge kımıldıyor.

– Bak bak, diyorum. Annem de başını kaldırıyor:

– Kuş diyor.

Bu kuşu isteyince,

– Tutulmaz, diyor.

Ben yine istiyorum. Annem şemsiyesiyle bu gölgenin altına vuruyor. Ama gölgede kımıltı yok.

– A kaçmadı.

– Neye acaba?

– Yavru olacak mutlaka...

Yine yanındaki hanıma dönüyor:

– Anne, ben kuşu isterim! diye tutturuyorum,

O vakit annem yelpazesini bırakıp ayağa kalkıyor, beni koltuklarımın altından tutuyor ve küçük bir top gibi dışarıya doğru kaldırırken diyor ki:

– Birdenbire tut ha!

Başım keten tenteye yaklaşıncaya, gözlerim kamaşıyor. Ellerimi uzatıyorum. Tutuveriyorum. Bu, beyaz bir kuş... Annem alıyor elimden, öpüyor, sarı saçlı hanım da öpüyor, ben de öpüyorum.

– Ah zavallı, daha yavru.

– Martı yavrusu.

– Uçamıyor olmalı.

– Denize düşerse boğulur.

Öteki kadınlar da söze karışıyor, «Yaşamaz!» diyorlar. Annem beyaz kuşu, «A zavallı, o zavallı!» diyerek uzun uzadıya okşadıktan sonra benim kucağıma veriyor.

– Eve götürelim, belki yaşar, diyor. Ama sakın sıkma yavrum.

– Sıkmam.

– Böyle tut işte.

Gümüş maşacığınaya bir ince sigara takıyor. Yanındaki hanımla yine dalıyor söze. Kuşcağının tüyleri o kadar beyaz ki... Dokunuyorum... Kanatlarının kemikleri belli oluyor. Ayakları kırmızı. Kaçmak için hiç çırpınmıyor, şaşırılmış. Gözleri yusuvarlak. Kırmızı gagasının kenarında sanki sarı bir şey yemiş de bulaşığı kalmış gibi san bir iz var. Boynunu uzatarak çevresine bakmaya çalışıyor. Ben o zaman gözlerimi anneme kaldırıyorum. Yanımdaki hanımla gülüşerek konuşuyorlar. Benimle ilgili değil. Sonra beyaz kuşun uzanan ince boynunu yavaşça elimle tutuyorum. Bütün gücümle sıkmaya başlıyorum. Kanatlarını açmak istiyor. Öteki elimle onları da tutuyorum. Mercan ayakları dizlerime batıyor. Sıkıyorum, sıkıyorum, sıkıyorum. Dişlerim kırılacak gibi sıkıyorum, gık diyemiyorum. Sarı kenarlı gagacığı titreyerek açılıp kapanıyor. Pembe sivri dili dışarı çıkıyor. Yuvarlak. Gözleri önce büyüyor. Sonra küçülüyor, sonra sönüyor...

Birdenbire kasılmış ellerimi açıyorum. Beyaz kuşcağının ölüsü «pat!» diye düşüyor yere...

Annem dönüyor eğiliyor. Yerden bu henüz sıcak, masum ölüyü alıyor. «A... Aaaa ölmüş!» dedikten sonra bana dik dik bakıyor:

– Ne yaptın?

– ...

– Sıktın mı?

– ...

– Söyle bakayım?

– ...

Karşılık veremiyor, avazım çıktığı kadar ağlamaya başlıyorum. Annemin elinden beyaz kuşun ölüsünü sarı saçlı hanım alıyor:

– Ah, ne günah!

– Zavalıcık.

Başka kadınlar da söze karışıyor. Karşımızda oturan şişman, yaşlı bir kadın cinayetimi bildiriyor:

– Boğdu. Gördüm vallahi, ne hain çocuk...

Annem sapsarı kesilmiş, sesi titriyor:

«Ah insafsız!» diyerek bana yine acı acı bakıyor. Daha beter ağlıyorum. O kadar ağlıyorum ki... Beni artık susturamıyorlar. Ne vakit, nerede, nasıl sustuğumu bugün hatırlayamıyorum. Sanki sonsuza kadar ağlıyorum.

Kendimi bilir bilmez yaptığım bu cinayetin üzerinden işte otuz yıldan fazla bir zaman geçti. Şimdi Şirket vapurlarının güvertelerinde otururken ne zaman bir martı görsem, birdenbire neşemi kaybederim. Bir çocuk, haykırışıyla ağlamak isterim. Yüreğimin içinde derin bir sızı büyür büyür, göğsümü acıtır.

«Ah insafsız!» diyerek beni azarlayan anneciğimin hiç bitmeyen paylamasını duyar gibi olurum.

ПЕРША СМЕРТЬ

Я – людина, що переживає цей біль постійно! Він живе в мені з того часу, як я себе пам'ятаю. Напевно, ще й чотирьох мені не було. Як того дня, так і сьогодні я відчуваю те зло в собі, докори сумління перетворюють мою реальність на пекло. Я не забув жодної дрібниці, жодної деталі, усе пам'ятаю. Мої спогади зіткані з печалі.

Та чи було мені вже чотири? Нічого не пригадую до того моменту. Цікава річ наша свідомість, вона як спалах блискавки, що пронизує наш розум! Толстой пам'ятає, як купався у ванні в дев'ять місяців. Приємні перші спогади! Мої ж – то жахливий біль. Уперше я себе пригадую на кораблі. Це навіть і зараз перед очима. Наче весь світ тоді застиг, лише мамині обійми... Мама говорить із білявою панянкою, вони палять. Мама встромила цигарку в тоненький срібний мундштук. Я його хочу.

– Тримай, але не тягни до рота! – говорить вона.

Тоді дає мені той тоненький мундштук, цигарку кидає в море. Напевно, літо. Дуже яскраве сонце... Розмовляючи, мама неквапливо обмахується блакитним віялом. Я вислизаю з її обіймів. Але, вхопивши мене за руку, вона саджає мене назад. Граюся срібним

мундштуком; поки мама не бачить, тихенько кладу його до рота, пробує кусати. Білява панянка, із якою говорить мама, одягнута в усе блакитне... Я вдягнутий у біле. Я без капелюха. Моє густе волосся розвивається. Мама весь час поправляє його, задираючи мені голову. Від блискучого тенту падає лише малесенька тінь.

– Дивись, – кажу мамі. Вона піднімає погляд:

– Пташка, – відповідає мені.

– Я хочу цю пташку.

– Не піймаєш, – каже мама.

– Я все одно хочу.

Парасолькою мама легенько вдаряє тент. Але нічого не змінилось.

– А, не полетіла.

– Але чому?

– Напевно, чекає на пташеня...

Знову повертається до панянки.

– Мамо, я хочу цю пташку! – продовжую скиглити.

Тоді мама, поклавши віяло, підводиться, бере мене під руки і підкидує вгору, наче м'яч:

– Спробуй спіймай, ха!

Наближаюся до тенту, очі сяють. Простягаю руки. Ухопив. Цю білу пташку... Мама її забирає, цілує, білява панянка теж її цілує, тоді я.

– Ой бідолашна, ще зовсім маленька.

– Пташеня чайки.

– Не може злетіти.

– Якщо втрапить в море, потоне.

Жінки поруч шепочуть: «Не виживе!» Мама, тримаючи білу пташку, промовляє: «Ой бідолашна, ой нещасна!» і передає її мені в руки:

– Заберімо додому, може, виходимо, – каже, – але не стискай сильно, синочку.

– Не стискатиму.

– Ось так і тримай.

У срібний мундштук встромляє тонку цигарку. Продовжує розмову з білявою панянкою. Пір'я пташечки настільки біле, що... Торкаюсь. Відчуваю всі кісточки у крилах. Лапки червоні. Зовсім не ворухиться, лячно. Очі круглі, як гудзики. На кінчику червоного дзьоба щось жовте, наче залишки їжі чи ще щось. Втягує шию, хоче оглянути все навколо. Я дивлюся вгору на маму. Вона весело

розмовляє з жінкою поруч. Не звертає на мене уваги. Легенько торкаюся шиї пташки. Починаю стискати з усієї сили. Вона хоче розправити крила. Іншою рукою їх тримаю. Коралові лапки тримаю колінами. Стискаю, стискаю, стикаю. Міцно зціплюю зуби. Її дзьобик тремтить, відкривається та закривається. Рожевий тоненький язичок вилазить назовні. Круглий. Її очі стають велетенськими. Потім знову маленькими, потім гаснуть...

Раптово розтуляю руки. Мертва біла пташка падає на землю «бух!»...

Мама повертається, схиляється. Піднімає її з землі, ще теплу. «А... аааа, померла!» Дивиться мені прямо у вічі:

– Що ти зробив?

– ...

– Ти стиснув?

– ...

– Так?

– ...

Не відповідаю, починаю плакати. Білява панянка теж плаче над померлою білою пташкою, що й досі у мами в руках:

– Ах, який гріх!

– Бідолашна.

Жінки поруч щось бурмотять. Товста літня жінка, що сиділа навпроти, каже про мій злочин:

– Задушив. Я бачила. Яка ж жорстока дитина...

Мама нажахана, голос тремтить: «Ах, безжальний!» Її погляд пронизує мене наскрізь. Ще сильніше плачу. Плачу так сильно, що... мене вже не можуть заспокоїти. Я вже не пам'ятаю, як, коли та де тоді заспокоївся. Наче плакав без упину.

Із того часу, як я скоїв те вбивство, можливо, і ненароком, минуло більше 30 років. І зараз, коли б я не побачив чайку, сидячи на палубі корабля, відчуваю той біль. Як дитина, хочу ридма ридати. У моєму серці збирається цей біль, сльози наповнюють мене всього.

«Ах, безжальний!» – мамині слова, що завжди лунають у моїй голові.